

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتشارات، شماره ۴۵۵

تنوع زیستی کشاورزی

تالیف:

دی. وود - جی. ام. لنه

ترجمه:

علیرضا کوچکی - عبدالمجید مهدوی دامغانی - بهنام کامکار

محمد فارسی - پرویز رضوانی مقدم - امیر بهزاد برزگر

Wood, David

مود، دیوید، ۱۹۳۹ - م

تنوع زیستی کشاورزی / تألیف دی. وود، جی. ام. لنه؛ ترجمه علیرضا کوچکی ... [و دیگران]. - مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۴.

۶۰۸ ص. : جدول، نمودار. - (انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛ ۴۵۵)

ISBN: 964-386-116-3

۴۲۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی: Agrobiodiversity: characterization, utilization ... c1999.

کتابنامه: ص [۵۱۵]-۶۰۸.

۱. تنوع زیستی (کشاورزی). الف. لنه، جیلیان، M. Lenne, Jillian. ب. کوچکی، علیرضا،

۱۳۲۶ - ، مترجم. ج. دانشگاه فردوسی مشهد. د. عنوان.

۳۳۲/۴۵۳۴

۹۸ و ۸۵ ت / ۵ / ۳۴۹۴ S

۱۳۸۴

م ۸۴-۴۲۳۴۹

کتابخانه ملی ایران

کتابخانه ملی ایران

انتشارات، شماره ۴۵۵

تنوع زیستی کشاورزی

تألیف

دی. وود، جی. ام. لنه

ترجمه

علیرضا کوچکی - عبدالمجید مهدوی دامغانی - بهنام کامکار

محمد فارسی - پرویز رضوانی مقدم - امیر بهزاد برزگر

ویراستار علمی

یحیی امام

وزیری، ۶۱۰ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، چاپ دوم، پاییز ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۸۵۰۰۰ ریال

ISBN: 964-386-116-3

شابک ۹۶۴-۳۸۶-۱۱۶-۳

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار مترجمان
۱۱	۱. ضرورت تنوع زیستی کشاورزی
	دی. وود و جی. ام. لنه
۱۲	کشاورزی و تنوع زیستی
۱۶	سیاست‌گذاری: تنوع زیستی کشاورزی در دستور کار برنامه‌های بین‌المللی تنوع زیستی
۱۸	کشاورزی، تنوع زیستی و محیط
۲۰	اهمیت تنوع زیستی کشاورزی
۲۲	عناوین فصول
۲۹	۲. خاستگاه تنوع زیستی کشاورزی
	دی. وود و جی. ام. لنه
۳۰	تنوع زیستی کشاورزی و تاریخ
۳۲	مدیریت تنوع قبل از شروع کشاورزی: نقش شکارچی - جمع‌آوری کنندگان غذا
۳۷	گذار به کشاورزی: گونه‌های مطلوب غذایی
۳۸	تنوع کشاورزی و فرآیند اهلی کردن
۵۱	۳. نقش و ماهیت تنوع زیستی در گیاهان زراعی
	ئی. اس. کاکس و دی. وود
۵۱	مقدمه

۵۳	تنوع در بوم‌نظامهای کشاورزی
۵۷	اندازه‌گیری تنوع در گیاهان زراعی
۶۴	توسعه تنوع گیاهان زراعی
۶۹	تفکیک تنوع گیاهان زراعی در بوم‌نظامهای کشاورزی
۷۲	گسترش تنوع گیاهان زراعی در بوم‌نظامهای کشاورزی
۷۷	۴. تنوع زیستی در حیوانات اهلی
	دی. اسنن
۷۷	ماهیت تنوع در حیوانات اهلی
۸۹	ویژگیهای تنوع زیستی در حیوانات اهلی
۹۱	حفاظت از تنوع حیوانات مزرعه‌ای
۱۰۱	۵. اهمیت تنظیم و کارکرد تنوع زیستی خاک در بوم‌نظامهای کشاورزی
	دی. ای. واردل، کی. ای. گیلر و جی. ام. بارکر
۱۰۱	مقدمه
۱۰۳	تنظیم تنوع زیستی خاک
۱۲۵	اهمیت کارکردی تنوع زیستی خاک
۱۳۳	نتیجه‌گیری
۱۳۵	۶. تنوع زیستی عوامل بیماری‌زا: ماهیت، ویژگیها و پیامدها
	دی. جی. آلن، جی. ام. لنه و جی. ام. والر
۱۳۵	مقدمه
۱۳۶	ماهیت و خاستگاه تنوع عوامل بیماری‌زا
۱۵۴	ویژگیهای تنوع
۱۵۸	تنوع کارکردی
۱۶۶	پیامدهای تنوع عوامل بیماری‌زا

۷. تنوع زیستی حشرات در بوم‌نظامهای کشاورزی: کارکرد، ارزش و بهینه‌سازی ۱۶۹
جی. لاسال

کارکرد تنوع زیستی حشرات در بوم‌نظامهای کشاورزی ۱۷۱

بهینه‌سازی تنوع زیستی حشرات در بوم‌نظامهای کشاورزی: جنبه‌های نظری ۱۷۸

بهینه‌سازی تنوع زیستی حشرات در بوم‌نظامهای کشاورزی: تکنیکها ۱۸۱

اهمیت رده‌بندی گیاهی در طرحهای تنوع زیستی کشاورزی ۱۹۲

مسائل کلیدی در کنترل زیستی و بیولوژی حفاظت: مثالهایی از یک برنامه در حال اجرا ... ۱۹۳

۸. عوامل تعیین‌کننده تنوع زیستی کشاورزی در چشم‌انداز کشاورزی ۱۹۹
بی. جی. ادواردز، جی. کولمان و دی. وود

مقدمه ۱۹۹

مقاومت بودن بوم‌نظامهای کشاورزی ۲۰۰

بوم‌نظام کشاورزی به عنوان چارچوب زیستگاه ۲۰۴

یک بوم‌نظام کشاورزی چه میزان تنوع زیستی را می‌تواند حمایت کند؟ ۲۱۲

آیا تنوع زیستی مهم است؟ ۲۲۳

فشرده‌سازی کشاورزی: عوامل و آثار آن بر تنوع زیستی ۲۲۶

نتیجه‌گیری ۲۳۰

۹. مدیریت سنتی تنوع زیستی کشاورزی ۲۳۱
اچ. دی. نورستون، جی. سالیس، ام. ای. اسمیت، بی. نرونمن، جی. ال. فام، آر. مک‌داول

مقدمه ۲۳۱

بوم‌نظامهای کشاورزی سنتی ۲۳۳

عملیات مدیریتی که تنوع زیستی کشاورزی را در نظامهای سنتی تحت تأثیر قرار می‌دهند ۲۳۷

خلاصه ۲۶۳

۱۰. آیا اصلاح گیاهان منجر به از دست رفتن تنوع ژنتیکی می‌شود؟ ۲۶۷
جی. آر. وینکامب

مقدمه ۲۶۷

۲۶۸	روشهای برآورد تنوع
۲۸۰	پایه ژنتیکی ارقام
۲۸۴	رهیافتهای مشارکتی برای اصلاح گیاهان و گزینش ارقام
۲۸۷	فناوری زیستی
۲۸۹	اثر فناوریهایی نشانگر مولکولی بر تنوع زیستی
۲۹۱	تنوع ژنتیکی حاصل از تغییرات جدید و افزایش اپی ستازی
۲۹۴	نتیجه گیری

۱۱. آثار راهبردهای مدیریت آفات بر تنوع زیستی در بوم‌نظامهای کشاورزی

۲۹۷	ای. پولاچک، سی. ریجز و جی. ام. لنه
۲۹۷	مقدمه
۲۹۸	آفات در بوم‌نظامهای کشاورزی
۳۰۱	مثالهایی از راهبردهای مدیریت آفات در بوم‌نظامهای کشاورزی
۳۲۴	روابط درونی بین آفات و محصولات زراعی در بوم‌نظامهای کشاورزی

۱۲. اثر نظامهای شخم جایگزین بر تنوع زیستی در بوم‌نظامهای کشاورزی

۳۲۹	بی. جی. ادواردز، سی. ایبوردی و دبلیو. ریچتر
۳۲۹	مقدمه
۳۳۱	گندم
۳۴۴	ذرت
۳۴۷	برنج
۳۵۰	کلیاتی پیرامون اثر خاک‌ورزی بر بوم‌نظامهای کشاورزی

۱۳. نظامهای مدیریت بذر و آثار آن بر تنوع

۳۵۵	ام. رایب و ام. ترنر
۳۵۵	مقدمه
۳۵۷	تولید بذر و نظامهای مدیریت

۳۷۵	تأمین بذر و جریان آن
۳۸۳	۱۴. حفاظت از تنوع زیستی کشاورزی
	جی. ام. انگلس و دی. رود
۳۸۳	مقدمه
۳۸۴	تکامل رهیافتهای حفاظتی
۳۹۰	نیاز به حفاظت
۳۹۵	سیاست و فناوری در حفاظت
۴۱۲	مکمل بودن روشهای حفاظت
۴۱۹	۱۵. چارچوب نظری برای ارزیابی منابع ژنتیکی درون مزرعه‌ای
	ام. اسمیل و ام. آر. بلون
۴۱۹	مقدمه
۴۲۲	مدیریت تنوع توسط کشاورزان
۴۲۹	تصمیمات راهبردی در گزینش و حفاظت
۴۴۱	نتیجه‌گیری
۴۴۳	۱۶. مباحث قانونی
	دی. گیسلکرونیست
۴۴۳	تنظیم آفت‌کشها
۴۴۸	کنترل بذر
۴۵۹	کنترل سایر نهاده‌های مربوط به تنوع زیستی در کشاورزی
۴۶۱	نتیجه‌گیری
۴۶۵	۱۷. برخی از مشترکات تنوع زیستی کشاورزی و تنوع زیستی طبیعی
	دی. رود و جی. ام. لنه
۴۶۵	مقدمه

۴۶۷	مداخله
۴۷۳	توالی
۴۷۷	پوشش گیاهی خالص در طبیعت
۴۸۲	تنوع در طبیعت
۴۸۶	نتیجه گیری
۴۸۹	۱۸. بهینه سازی تنوع زیستی برای کشاورزی پربازده
	جی. ام. لنه و دی. وود
۴۸۹	مقدمه
۴۹۰	درس‌هایی از گذشته
۵۰۶	چالش‌های آینده
۵۱۵	منابع

پیشگفتار مترجمان

تنوع زیستی از مؤلفه‌های مهم پایداری در بوم‌نظامهای طبیعی محسوب می‌شود و امروزه این موضوع در بوم‌نظامهای پایدار کشاورزی نیز جایگاه خاصی پیدا کرده است. تنوع زیستی کشاورزی اصطلاحی است که در همین رابطه شکل گرفته است و از ابعاد مختلف حقوقی و فنی در سازمانهای بین‌المللی ذیربط مورد قبول قرار گرفته و حتی در کنوانسیون بین‌المللی تنوع زیستی نیز مورد توجه واقع شده است. کتاب حاضر با عنوان «Agrobiodiversity» از جمله معدود کتابهایی است که در سطح بین‌المللی در این زمینه به رشته تحریر درآمده است و اولین کتابی است که در رابطه با این موضوع به فارسی برگردان و چاپ شده است. این کتاب مشتمل بر ۱۸ فصل است که در فصول اولیه به ضرورت تنوع زیستی کشاورزی، منشأ و مبانی آن پرداخته شده است و در فصول بعدی مباحث اختصاصی تری در رابطه با تنوع زیستی محصولات زراعی و دامی، تنوع زیستی در خاک، تنوع زیستی آفات و بیماریها، عوامل محدودکننده تنوع زیستی در کشاورزی، مدیریت سنتی تنوع زیستی کشاورزی و در نهایت در فصول انتهایی جنبه‌های کاربردی و ارتقاء بخشی تنوع زیستی کشاورزی آورده شده است. امید است این مجموعه که بدون تردید به علت متن اصلی کاملاً متنوع و پیچیده آن، خالی از اشکال نیست بتواند مورد استفاده علاقمندان قرار گیرد.

در نهایت لازم به ذکر است که هدف از برگردان این متن تنها ارائه مطالب علمی در قالب یک کتاب نبوده بلکه هدف اصلی مترجمان معرفی مفاهیم نوین تنوع زیستی به جامعه علمی کشور می‌باشد.

مترجمان

زمستان ۱۳۸۴